

Svar på innspill til Faglig brukerråd, Syn 16.11.2022

Tema 1 Digitalisering

Spørsmål 1.1:

Hva er gjort på “digitalisering og læremidler” utover at Statped deltar i SN/K 186? Vi ønsker en statusrapport fra dette arbeidet i brukerrådet og å få tilsendt dokumentasjon på hva som er gjort, som f.eks. møtereferater, notater, rapporter, etc.

Statped deltar i Samstyringsrådet for digitalisering i grunnopplæringen. Rådet er nedsatt av KD med deltakere fra KS, SIKT, Udir og Statped. En del av arbeidet er rettet mot å utforme ny strategi for digital kompetanse i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Statped gir innspill til dette arbeidet med fokus på våre målgrupper.

Udir og Statped samarbeider i Tilskuddsordningen for særskilt tilrettelagte læremidler og pedagogisk materiell. Rapportering fra dette arbeidet knyttet til tildelingsbrevet vil også bli behandlet i Statpeds årsrapport. Statusrapport fra arbeidet ble lagt frem for direktørgruppen i Statped i november.

Statped samarbeider også med Udir om utredning knyttet til en nasjonal Tjenestekatalog for digitale læremidler. Denne utredningen vil bli knyttet til et pilotarbeid og foreligge tidlig på våren 2023.

Vedlegg: [Orienteringssak arbeidet med Tilskuddsordningen.docx](#)

Spørsmål 1.2:

Dagens digitale læremidler er ikke universelt utformede. Hvilke tiltak gjør Statped i situasjoner der deres rådgivere observerer at synshemmede barn må benytte digitale læremidler som ikke fungerer hensiktsmessig med blindetekniske hjelpemidler?

Statped gjennomfører rådgivning/veiledning til enhver tid i den enkelte saken i den konteksten barnet/eleven er i, og de pedagogiske problemstillingene som vi blir bedt om å bistå med utgangspunkt i.

Spørsmål 1.3:

Hva tenker Statped om at mange blinde og sterkt svaksynte elever ikke har tilgang til egnede og funksjonelle læremidler?

Statped tar på alvor den oppgaven som er gitt med å tilrettelegge, utvikle, produsere læremidler til blinde og sterkt svaksynte elever. Det betyr at vi har fokus både på en effektiv og god produksjon der vi tilrettelegger læremidler fra forlag, men at vi også arbeider med å finne gode læremidler som kan fungere for alle i et inkluderende læringsfellesskap. I arbeidet har vi en ambisjon om å få mest mulig, og kvalitativt gode læremidler, ut av de ressursene vi er tildelt. Statped samarbeider med forlag for å få gode grunnlagsfiler som gjør vår tilrettelegging mer effektiv, og vi samarbeider med skolene slik at vi kan treffe behovet for læremidler utover forlagsmateriell.

Spørsmål 1.4:

Statped har meddelt FTBB at årets obligatoriske kartleggingsprøver på 3. trinn, utgitt av Udir, er utformet på en slik måte at de ikke lar seg tilrettelegge for blinde og sterkt svaksynte elever. Hvordan kunne dette skje når prøver og eksamen er et område som Statped og Udir skal prioritere å samarbeide om?

Udir har ansvar for utforming av kartleggingsprøvene, og Statped tilrettelegger og tilpasser disse på oppdrag fra Udir. For inneværende år har ikke Statped fått melding om tilrettelegging av disse prøvene, og vil etterspørre dette fra Udir.

For den grunnleggende ferdigheten regning, er de satt i gang et arbeid med å lage et eget kartleggingsmaterieell til elever som bruker punktskrift. Materiellet inneholder blant annet bruk av konkreter. En pilot skal testet ut på elever med synshemming til neste år. Her er Statped og Universitetet i Oslo påkoblet.

Statped skal tilrettelegge alle sentralgitte eksamensoppgaver og prøver som før. Målet er at eksamen skal være uu, og Statped skal bidra med særskilt tilrettelegging. f.eks. taktile figurer, utskrifter i punktskrift, og i praksis vil mye av matematikk eksamen fremdeles måtte tilrettelegges hele oppgavene, dette pga. egen matematikknotasjon.

Det er opprettet en arbeidsgruppe mellom Statped og Udir, der formålet er å få på plass et mer systematisk samarbeid og dialog mellom etatene i arbeidet med eksamen og prøver (gjelder både tegnspråk og syn). Arbeidsgruppen skal bidra til at det blir et systematisk og helhetlig samarbeid. Første møte i denne gruppa er 5. desember. Arbeidsgruppen skal diskutere behov, muligheter og utfordringer knyttet til uu og tilpassede oppgaver og oppgavesett.

Tema 2 - Rådgivende tjenester

Spørsmål 2.1:

Hvordan forholder Statped seg til skoler som ikke har nødvendig kompetanse innen synspedagogikk og som ikke lykkes i å gi blinde og sterkt svaksynte elever et likeverdig opplæringsstilbud slik de har krav på?

Vi bistår med kompetansebygging gjennom kurs og veiledning. Der rådgivningsprosessen avdekker områder som trenger særlig oppmerksomhet, vektlegges dette i støtten som Statped tilbyr.

Spørsmål 2.2:

Statped tilbyr ikke opplæring til foreldre i bruken av blindetekniske hjelpemidler, mobilitet, ADL eller alternative pedagogiske metoder. Hvordan anbefaler Statped at foreldre tilegner seg kunnskapen de trenger for å følge opp barna i skolehverdagen og lære dem hverdagslige aktiviteter slik at de kan leve selvstendige liv som voksne?

Foreldre kan delta på flere av Statpeds personalkurs, og gjennom deltakelse på lokale kurs.

Tema 3 - Barnets beste

Spørsmål 3.1:

Hvordan sikrer Statped at barnets stemme blir hørt?

I Statped blir dette ivaretatt gjennom dialog med barnet/eleven der det er aktuelt og i dialog med nærpersoner og foresatte. Dette fremkommer også i rapporter og samarbeidsavtaler.

Spørsmål 3.2:

Hvordan ivaretar Statped barnets beste?

Se svar over.

Spørsmål 3.3:

Hvordan vurderer Statped sine nødvendige plikter overfor barnet med synsnedsettelse, og dets familie, utover de faste oppdrag gitt av tildelingsbrevet fra KD?

Som omtalt i Statped sitt tildelingsbrev for 2022 er det barnehage- og skoleeiere og barnehagemyndigheter som har ansvar for å gi gode tilrettelagte pedagogiske tilbud til barn og elever. Statped skal støtte deres arbeid for at barn, unge og voksne med varige og omfattende behov for tilrettelegging får gode, tilpassede barnehage -og opplæringstilbud i inkluderende fellesskap. Statped sine tjenester skal være innenfor rammene som settes av KD. (hentet ordrett fra mål- og disponeringskriv 2022).

Tema 4 - Pågående diskriminering av elever Statped har ansvaret for

Spørsmål 4.1:

Hvordan kan Statped, som fagkyndig instans med spisskompetanse innen syn, mene at de ikke har et ansvar for å etterse at elevene de skal ivareta får likeverdige utdannings- og opplæringstilbud?

Se svar over. Statped innehar ikke tilsynsmyndighet.

Tillegg spørsmål:

Når det gjelder spørsmål om kunnskapsgrunnlaget som Statped bygge sin årsrapport på, er det flere kilder til dette. Både kvantitative og kvalitative kilder fra Statpeds arbeid vil inngå i denne.